

KONTROLL AV EKOLOGISK JORDBRUKSPRODUKTION 2017

ALLMÄNT OM KONTROLLEN AV EKOLOGISK PRODUKTION 2017

1. Förberedelse inför ekokontrollen
2. Villkor för ekoproduktion, blanketter och modellförlagor på webben
3. Kontrollresultatet som ett meddelande eller ett separat beslut
4. Ditt eget eller varuleverantörens ekointyg fås också från webben
5. Kontaktpuppgifterna till NTM-centralernas och Eviras sakkunniga inom ekokontroll

AKTUELLT OM KONTROLLEN AV EKOLOGISK VÄXTPRODUKTION

1. Register över ekologiskt producerat förökningsmaterial och tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial
2. Preciseringar i anvisningarna om växtföljder
3. Tillägg till förteckningen över växtskyddsmedel som är tillåtna inom ekoproduktion
4. Webbförteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekoproduktion

AKTUELLT OM KONTROLLEN AV EKOLOGISK DJURPRODUKTION

1. Fågelinfluensa och fjäderfänas utevistelse
2. Köp och försäljning av djur
3. Kontrollera att fodret är lämpligt för ekoproduktion
4. Spara varudeklarationerna med tanke på kontroller
5. Att anlita mobila kvarnar
6. Tyngdpunkterna i djurövervakningen 2017
7. Ekodjur kan endast utnyttja områden som omfattas av ekokontrollen

I pdf-versionen av odlarbrevet kan du öppna länkarna i texten:

<https://www.evira.fi/sv/gemensamma/ekologisk-produktion/aktuellt/>

ALLMÄNT OM KONTROLLEN AV EKOLOGISK PRODUKTION 2017

1. Förberedelse inför ekokontrollen

Ekogranskningar på gårdarna utförs under hela kalenderåret och en del av granskningarna sker utanför växtperioden.

Före granskningen ska du försäkra dig om att de handlingar som behövs är uppdaterade och finns tillgängliga:

- Ekoplaner (växtproduktion och djurproduktion): Ekoplanen för växtproduktion ska innehålla bl.a. en uppdaterad växtföljds-, gödslings- och växtskyddsplan samt skifteskarta. För husdjursproduktionens del ska man se till att planen är tillräckligt detaljerad och innehåller bl.a. eventuella undantagsarrangemang.
- En kopia av stödansökans jordbruksskiftesblankett 102B eller meddelande om registrering
 - Anteckna i vilken fas ekoproduktionen är för alla skiften som ingår i stödansökan, också t.ex. natur- och skogsbeten.
 - Använd kod 5 (jordbruksskifte som enligt odlingsplanen ska övergå till ekologisk odling, men som tills vidare odlas konventionellt) endast för sådana åkerskiften som enligt odlingsplanen ska läggas om till ekologisk odling år 2018 eller senare, men som stödåret 2017 odlas konventionellt.
 - Använd kod 9 (permanent i konventionell odling) endast för sådana åkerskiften som du inte planerar lägga om till ekologisk odling.
- Lagerbokföring med tillhörande balanser och skiftesvisa anteckningar
- Aktuella djurförteckningar
- Verifikat över produktionsinsatser och produkter som inkommit till och avsänts från gården, särskilt:
 - inköpsverifikat och garantibevis som påvisar förökningsmaterialets ursprung
 - varuleverantörernas ekointyg
 - följedokument och överensstämmelseförsäkran eller spannmålspass för mottagna produkter
 - ekointyg och överensstämmelseförsäkran i fråga om köpta/sålda djur
- Försäkra dig i synnerhet om att de skattebokföringsverifikat som är av betydelse för ekokontrollerna finns tillgängliga vid granskningen.
- Eventuella utredningar, avtal och tillstånd såsom:
 - utredning över att den anskaffade stallgödseln kommer från extensiv produktion (får inte vara äldre än fem år)
 - arrende/hyres- och underentreprenadavtal
 - tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial och andra tillstånd som gäller den enskilda aktören
 - tillstånd som gäller djurproduktionen

Både Eviras bemyndigade inspektörer och NTM-centralernas personal tar produktprov för analys av eventuella ämnen och metoder som är förbjudna i ekoproduktion. Evira har utarbetat en nationell plan för provtagningen. De prov som baserar sig på planen tas vanligen inte i samband med ekogranskning, utan vid separata besök och med specialverktyg. Det tas också prov vid mottagningsställena för ekospannmål, där man har automatisk provtagningsapparat. Jordbrukaren faktureras inte separat för analysen av proverna och hon/han får avgiftsfritt ta del av provresultaten.

2. Villkor för ekoproduktion, blanketter och mallförlagor på webben

De centrala minimikraven för ekologisk jordbruksproduktion, anvisningar för tillämpningen och Eviras tolkningar ingår i Eviras guider, som kan laddas ner från webben på adressen: Evira > Gemensamma > Ekologisk produktion > [Blanketter och anvisningar](#).

3. Kontrollresultatet som ett meddelande eller ett separat beslut

NTM-centralen ger liksom hittills ekoodlaren ett **ekointyg** efter ekokontrollen. Med ekointyget kan odlaren visa att han eller hon hör till ekokontrollen och uppfyller kraven för ekologisk produktion. Ett ekointyg som NTM-centralen har gett föregående år är vanligen i kraft till slutet av följande kalenderår. Du kan använda det om du inte ännu fått ett intyg som baserar sig på en granskning som gjorts i år.

NTM-centralen ger aktören ekointyget med ett meddelande, inte genom separat beslut. Observera ändå, att också meddelandet kan innehålla skriftliga anmärkningar och korrigerande åtgärder och tidsfrister för dessa.

NTM-centralen ger ett separat beslut om produktionsgranskningen endast i det fall att de avvikelser som konstaterats vid granskningen är så allvarliga att de begränsar marknadsföringen av produkter som ekoprodukter (marknadsföringsförbudet gäller ett produktparti eller produktionen i större omfattning). Ett marknadsföringsförbud föregås i allmänhet alltid av att aktören hörs skriftligen.

4. Ditt eget eller varuleverantörens ekointyg fås också från webben

På Eviras webbplats finns en tjänst där alla får fram information om de gällande ekointygen: Evira > Gemensamma > Ekologisk produktion > [Söktjänsten](#). Söktjänstens information kan också användas som hjälp vid kontrollen av varuleverantörens ekointyg. Informationen på det ekointyg du får fram via söktjänsten är samma som på det intyg som jordbrukaren fått av NTM-centralen, bara tillsynsmyndighetens underskrift och stämpel saknas.

5. Kontaktuppgifterna till NTM-centralernas och Eviras sakkunniga inom ekokontroll

Ytterligare upplysningar och modellblanketter ges av NTM-centralernas och Eviras sakkunniga inom ekokontroll. Handlingar och ansökningar kan också skickas med e-post till NTM-centralerna och Evira.

Adressen till alla NTM-centralers registratur har samma form, dvs. till exempel: registratur.nyland@ely-keskus.fi. Eviras registratur har adressen kirjaamo@evira.fi

NTM-centralernas e-postadresser har formen fornamn.efternamn@ely-keskus.fi och Eviras fornamn.efternamn@evira.fi.

Ekosektionen

Datum
31.3.2017Dnr
1893/0405/2017

NTM-central	Adress	Kontaktperson	Telefon
Nyland	PB 36, 00521 Helsingfors	Virpi Aspelin-Nieminen	029 502 1039
Egentliga Finland,	PB 236, 20101 Åbo	Erkki Aro	029 502 2547
		Eila Strang	029 502 2667
Satakunta	PL 266, 28101 Björneborg	Mirella Levomäki	029 502 2063
Tavastland	PB 29, 15141 Lahtis	Merja Kohvakka	029 502 5061
Birkaland	PB 297, 33101 Tammerfors	Marika Arrajoki-Alanen	029 503 6040
Sydöstra Finland	PB 1041, 45101. Kouvola	Kristiina Seppälä	029 502 9086
Södra Savolax	PB 164, 50101 StMichel	Marja Pulkkinen	029 502 4073
Norra Savolax	PB 2000, 70101. Kuopio	Minna Mustonen	029 502 6602
Norra Karelen	PB 69, 80101 Joensuu	Merja Ignatius	029 502 6054
Mellersta Finland	PB 250, 40101 Jyväskylä	Riitta Laitinen	029 502 4569
Södra Österbotten	PB 156, 60101 Seinäjoki	Ossi Talkkari	029 502 7345
Österbotten	PB 131, 65101 Vasa	Tomas Räfså	029 502 8609
Österbotten, betjäningsspunkten i Karleby	PB 240, 67101 Karleby	Lars Björkgård	029 502 8540
Norra Österbotten	PB 86, 90101. Uleåborg	Johanna Honkanen	029 503 8058
Kajanaland	PB 115, 87101 Kajana	Jukka Kivioja	029 502 3553
Lappland	PB 8060, 96201 Rovaniemi	Arja Moilanen	029 503 7091

Kontaktuppgifter till Eviras sakkunniga inom ekoproduktion:

sektionschef Beata Meinander
överinspektör Merja Manninen, djurproduktion,
överinspektör Sampsa Heinonen, växtproduktion,
överinspektör Tiina O'Toole, foder,
inspektör Leena Kankaanpää, förökningsmaterial,
överinspektör Teija Lindén, livsmedel,
inspektör Marika Määttä, livsmedel
inspektör Saila Rake, blanketter, sol-märket
inspektör Kirsi Sarkkinen, livsmedel
inspektör Tarja Vanninen, livsmedel

E-postlådor till Eviras ekokontroll:

luomulisaysaineisto@evira.fi
luomuelintarvike@evira.fi

AKTUELLT OM KONTROLLEN AV EKOLOGISK VÄXTPRODUKTION

1. Register över ekologiskt producerat förökningsmaterial och tillstånd att använda konventionellt förökningsmaterial

I registret över ekologiskt förökningsmaterial har man samlat de partier av ekologiskt utsäde och ekologiskt plantmaterial som finns på marknaden. Registeruppgifterna bygger på packeriernas och handlarnas egna anmälningar och finns på webbadressen: [Evira > Gemensamma > Ekologisk produktion > Växter > Ekologiskt producerade frön och planter](#).

Om ekologiskt utsäde eller annat ekologiskt förökningsmaterial inte går att få tag på, behöver du ett gällande tillstånd för att få använda konventionellt förökningsmaterial. Det kan vara ett tillstånd som gäller alla ekoodlare och en växtart (Eviras allmänna tillstånd) eller ett partispecifikt tillstånd som gäller en ekoodlare och ett parti förökningsmaterial (NTM-centralens tillstånd).

Närmare info om förutsättningarna för att bevilja tillstånd, anvisningar och blanketter för ansökan ingår i guiden Ekologisk produktion 1 – Allmänna villkor och villkor för växtproduktion (dvs. produktionsvillkor) samt på Eviras webbplats: [Evira > Gemensamma > Ekologisk produktion > Blanketter och anvisningar > Tillståndsansökningar](#).

Kom ihåg de viktiga datumen:

- **1 april:** Arter som omfattas av Eviras allmänna tillstånd 31.3.2017 stryks inte från allmänna tillståndet under tiden 1.4 -15.6.2017, även om partier som kommit ut på marknaden under denna period skulle läggas till i registret över ekologiskt producerat förökningsmaterial. Av denna orsak kan samma sorter under den här tiden finnas både i registret och omfattas av det allmänna tillståndet.
- **15 april:** Leveransproblem innebär en situation där inte en enda säljare kan leverera ekologiskt förökningsmaterial före sådd eller plantering, även om ekoodlaren har beställt förökningsmaterialet i god tid. Evira anser att en skälig bakre gräns för leverans av växter som sås på våren är den 15 april. Efter det kan tillståndsansökan motiveras med leveranssvårigheter och det finns inte längre något skäl att dröja med att skicka in ansökan till NTM-centralen.
- **1 maj.** Ansökan om undantagstillstånd ska normalt sökas senast den 1 maj, men sådd är tillåten först när tillståndet har beviljats.

Obs! Evira har förnyat kapitlet om förökningsmaterial i produktionsvillkoren. Lagstiftningen har inte ändrats, men den nya upplagan innehåller en betydande mängd nya tolkningar och exempel. Också ekoblankett 9c (Ansökan – Tillstånd att använda konventionellt producerat förökningsmaterial) och dess ifyllningsanvisningar har förnyats. Nya punkter med anvisningar och tolkningar är bl.a.:

- Tillstånd på grund av leveransproblem som hör samman med partistorleken (19.2.2)
- Tillstånd på grund av exceptionellt krav på renhet hos det utsäde som skaffas (19.2.3)
- Tillstånd på grund av produktion av nytt förökningsmaterial för odlarens eget bruk 19.5.1
- Ansökan om tillstånd för användning av överårig utsädesblandning innehållande konventionellt utsäde (19.5)
- Påbörjande av nytt omläggningsskede för att anlägga ett flerårigt växtbestånd (19.7)

2. Preciseringar i anvisningarna om växtföljder

Evira kompletterar anvisningarna om växtföljd inom ekologisk produktion (avsnitt 15.1 i produktionsvillkoren). Nedan har ändringarna komprimerats till svar på praktiska frågor:

- **Fråga:** Tillåts en sådan växtföljd där baljväxterna är enbart ärt eller bondböna och bottengrödor?
Eviras tolkning: *Ärt, bondböna eller bottengrödor kan inte vara de enda baljväxterna i växtföljden. Växtföljden kan kompletteras till exempel genom att lägga till minst ett år med en baljväxt som har effektivare kvävefixerande egenskaper, såsom vall eller grüngödsling. Den ändrade anvisningen tillämpas på nya växtföljdsplaner senast från 1.1.2018.*
- **Fråga:** Spannmålsväxter eller trindsäd kan ingå i växtföljden högst tre år i rad på respektive skifte. Hur räknar man årsföljden när det gäller blandade växtbestånd? Eviras tolkning: *Principen är att den växtart som är huvudkomponenten i det blandade växtbeståndet beaktas när årsföljden räknas ut. Huvudkomponenten är den växtart vars utsädesmängd mätt i vikt utgör hälften eller mera av den totala mängd utsäde som såtts till ett blandat växtbestånd. Om inte en enda komponents andel överstiger 50 procent beaktas det blandade växtbeståndet inte alls när årsföljden räknas ut.*

3. Tillägg till förteckningen över växtskyddsmedel som är tillåtna inom ekoproduktion

Uppbyggnaden av och innehållet i förteckningen över växtskyddsmedel som lämpar sig för ekologisk produktion har förnyats genom kommissionens genomförandeförordning 673/2016. Evira har förnyat sina anvisningar på motsvarande sätt, dvs. förteckningen i bilaga 1 till produktionsvillkoren har kompletterats med nya ämnen (kiselgur, koldioxid, kaliumbikarbonat) och en helt ny typ av växtskyddsmedel, "allmänkemikalier" har lagts till i förteckningen.

Inom ekoodling är det nu tillåtet att som växtskyddsmedel använda livsmedel av vegetabiliskt och animaliskt ursprung som separat har godkänts som s.k. allmänkemikalier. Allmänkemikalier som lämpar sig inom ekoproduktion är solrosolja, ättika, fruktos, vassle, lecitin, åkerfräken och rörsocker. Dessa kan användas främst för bekämpning av svampsjukdomar och bakterier på vissa växter såsom tomat, växthusgurka och äpple. Mer info om ämnena finns i det nya avsnittet 17.2 Allmänkemikalier i produktionsvillkoren för växtproduktion.

4. Webbförteckningar över produktionsinsatser som lämpar sig för ekoproduktion

Utöver registret över ekologiskt förökningsmaterial förs en förteckning över produktionsinsatser som lämpar sig för ekoproduktion på Eviras webbplats:

- Om gödselafabrikat: Evira > Gemensamma > Ekologisk produktion > Växter > [Gödsling](#)
- Om växtskyddsmedel: Evira > Gemensamma > Ekologisk produktion > Växter > [Växtskydd](#)

Förteckningarna är nödvändigtvis inte heltäckande, utan också andra produkter som uppfyller villkoren får användas.

AKTUELLT OM KONTROLLEN AV EKOLOGISK DJURPRODUKTION

1. Fågelinfluensa och fjäderfäns utevistelse

För att hindra att fågelinfluensaviruset sprider sig måste fjäderfäna skyddas mot kontakter med vilda fåglar under tiden 1.12.2016–31.5.2017. Fjäderfä ska antingen hållas inomhus eller också ska deras rastgård skyddas helt och hållet till exempel med ett tillräckligt finmaskigt nät. Av den orsaken börjar kravet på utevistelse för fjäderfä på ekogårdar tillämpas först 1.6.2017, om det inte senare utfärdas andra nationella bestämmelser. Om aktören vill inleda fjäderfäns utevistelse före början av juni måste han eller hon göra en anmälan om hållandet av fjäderfä utomhus till den lokala kommunalveterinären.

Ytterligare info: <https://www.evira.fi/sv/djur/djurhalsa-och-sjukdomar/djursjukdomar/fjaderfan/aviar-influensa-fagelinfluensa/skydda-dina-fjaderfa-mot-vilda-faglar-30.11.2016/>

2. Köp och försäljning av djur

Vid köp eller försäljning av ekodjur måste man försäkra sig om att djuren alltid åtföljs av ett gällande ekointyg och överensstämmelseförsäkran. Ekointyget anger att aktören hör till ekokontrollen och med överensstämmelseförsäkran bevisar aktören att djuret är ekodugligt. Ett djur som sålts kan vara antingen ekologiskt eller konventionellt. I motsats till ekologiska växtprodukter kan djur inte vara i omläggningsskedet. Särskilt om man köper nötkreatur till en ekogård ska man se till att djuret uppfyller produktionskraven för ekoproduktion.

3. Kontrollera att fodret är lämpligt för ekoproduktion

På förpackningspåskrifterna till foder anges om fodret är lämpligt för ekoproduktion. Foder som är lämpligt för ekoproduktion kan vara märkt med följande märkning: "*Kan användas i ekologisk produktion enligt förordning (EEG) Nr 834/2007 och 889/2008.*" För ekologiskt foder som är avsett för produktionsdjur kan man använda beteckningen "ekologisk" och tillverkaren kan om han vill använda EU:s ekologo, eurolövet.

När det gäller en tillsats, som t.ex. ensileringsmedel, kan dess lämplighet inom ekologisk produktion uttryckas med texten: "*Kan användas i ekologisk produktion enligt förordning (EG) Nr 834/2007 och (EG) nr 889/2008.*"

I ekologisk produktion får man endast använda sådana foderråvaror av mineraliskt ursprung och andra foderråvaror som anges i bilaga V till Kommissionens förordning (EG) nr 889/2008 och tillsatser som anges i bilaga VI. Om man utgående från etiketten på fodret inte kan vara säker på att fodret är lämpligt för ekoproduktion kan man fråga om det direkt av tillverkaren eller marknadsföraren. I oklara fall ska du be säljaren ta reda på saken av tillverkaren!

Se till att du har den senaste versionen av Villkoren för djurproduktion, Eviras anvisning 18217/9!

4. Spara varudeklarationerna med tanke på granskningar

Spara varudeklarationen för alla köpta foder (t.ex. mineraler, vitaminer, kompletteringsfoder), ensileringsmedel och rengörings- och desinfektionsmedel för produktionslokaler

med tanke på granskning. När du har varudeklarationerna till hands att visa för granskaren går granskningen snabbare. Om du inte kan lösgöra varudeklarationen från förpackningen kan du ofta skriva ut motsvarande etikett från nätet eller ta ett foto av varudeklarationen.

Kom ihåg:

- Ekofoder som skaffats utan vederlag (vanligtvis ensilage, hö eller spannmål) är köpt foder, dvs. också för det krävs dokument.
- Inom ekoproduktion är det för rengöring och desinfektion av byggnader och anordningar tillåtet att använda bara de ämnen som anges i bilaga VII till kommissionens förordning (EG) nr 889/2008.

5. Att anlita ambulerande kvarnar

Odlarna ska försäkra sig om att den ambulerande kvarnen hör till kontrollsystemet för ekofoder. Odlaren och den ambulerande kvarnen behöver inte ingå ett underentreprenavtal, eftersom gården köper arbete som utförs på gården, gårdens råvaror används för tillverkningen och tillverkningen sker i aktörens närvaro.

6. Tyngdpunkterna i djurövervakningen 2017

Djurövervakningens tyngdpunksfrågor om djurskötselplanerna är:

- Innehåller djurskötselplanen detaljerade beskrivningar av allt som är viktigt för produktionen? Om inte, vad är det som saknas?
- Om gården håller konventionella djur, har deras placering, utfodring och betesgång beskrivits i djurskötselplanen?
- När har djurskötselplanen uppdaterats?

Anskaffning av unghöns: Ett villkor för att bevilja tillstånd till anskaffning av unghöns är att ekoproducenten och kycklinguppfödaren har ingått ett skriftligt avtal och en skriftlig förbindelse att följa ekovillkoren. Kycklinguppfödaren och ekoproducenten ska avtala om uppfyllandet av kraven för ekoproduktion när det gäller anteckningar, utfodring och veterinärmedicinsk behandling av uppfödningpartiet, att anteckningarna överläts med partiet till mottagaren samt att ekokontroll på kycklinguppfödninggården vid behov tillåts, om det som bäst föds upp unghöns avsedda för ekoproduktion.

För ekologisk biodling är tyngdpunksfrågorna om djurskötselplanen:

- Innehåller djurskötselplanen detaljerade beskrivningar av allt som är viktigt för produktionen? Om inte, vad är det som saknas?
- När har djurskötselplanen uppdaterats?

7. Ekodjur kan endast utnyttja områden som omfattas av ekokontrollen

De områden som används för betesgång för ekodjur (t.ex. åkrar, skogar och naturbeten och andra områden där djuren vistas) ska omfattas av ekokontrollen. Området ska vara i ekoodlarens besittning dvs. ägas eller arrenderas av honom eller innehas av en annan aktör som hör till ekokontrollen.

Information om att ansluta en skyddszon till ekokontrollen och utnyttja den för ekodjur ges i meddelandet <https://www.evira.fi/sv/gemensamma/ekologisk-produktion/aktuellt/>.